

KANGËT E MJERIMIT

Migjeni

Migjeni

Kangët e mjerimit

(POEZI)

MIGJENI **KANGËT E MJERIMIT**poezi

Kolona: Letërsia e Periudhës së Pavarësisë Kombëtare

Design & Layout: **ORBIS**, **Prizren** Ky libër është i formatit eBook.

Botimet Filozofia Urbane

ISBN: 978-9951-641-04-3

Prishtinë, 2013

www.filozofiaurbane.com

POEMA E MJERIMIT

Kafshatë që s'kapërdihet asht, or vlla, mjerimi, kafshatë që të mbetë në fyt edhe të ze trishtimi kur shefftyra të zbeta edhe sy tëjeshilta që të shikojnë si hije dhe shtrijnë duert e mpita edhe ashtu të shtrime mbrapa teje mbesin të tanëjetën e vet derisa të vdesin. E mbi ta n'ajri, si në qesendi, therin qiellën kryqat e minaret e ngurta, profetënt dhe shejtënt në fushqeta të shumngjyrta shkëlqejnë. E mjerimi mirfilli ndien tradhti. Mjerimi ka vulën e vet të shëmtueme; asht e neveritshme, e keqe, e turpshme; balli që e ka, syt që e shprehin, buzët që më kot mundohen ta mshefin janë fëmitë e padijes e flitë e përbuzjes, të mbetunat e flliqta rreth e përqark tryezës mbi të cilën hangri darkën një qen e pamshirshëm me bark shekulluer, gjithmon i pangishëm. Mjerimi s'ka fat. Por ka vetëm zhele, zhele fund e maje, flamujt e një shprese të shkymë dhe të coptuem me të dalun bese.

Mjerimi tërbohet në dashuni epshore. Nëpër skaje t'errta, bashkë me qej, mij, mica, mbi pecat e mykta, të qelbta, të ndyta, të lagta lakuriqen mishnat, si zhangë; të verdhë e pisa; kapërthehen ndjenjat me fuqi shtazore, kafshojnë, përpijnë, thithen, puthen buzët e ndragta edhe shuhet uja, dhe fashitet etja n'epshin kapërthyes, kur mbytet vetvetja. Dhe aty zajnë fillin të marrët, shërbtorët dhe lypsat që nesër do linden me na i mbushë rrugat. Mjerimi në dritzën e synit te kërthini dridhet posi flaka e mekun qirini nën tavan të tymuem dhe plot merimanga, ku hije njerzish dridhen ndër mure plot danga, ku foshnja e smueme qan si shpirt' i keq tu' ndukë gjitë e shterruna të së zezës amë, e kjo prap shtazanë, mallkon zot e dreq, mallkon frytn e vet, mallkon barrn e randë. Foshnj' e saj nuk qesh, por vetëm lëngon, e ama s'e don, por vetëm mallkon. Vall sa i trishtueshëm asht djepi i skamit ku foshnjën përkundin lott edhe të fshamit! Mjerimi rrit fënnin në hijen e shtëpive të nalta, ku nuk mrrin zani i lypsis, ku nuk mund t'u prishet qetsia zotnive kur bashkë me zoja flejnë në shtretënt e lumnis. Mjerimi pjek fëmin para se të burrnohet; don ta msojë t'i iki grushtit q'i kërcnohet,

atij grusht që në gjumë e shtërngon për fytit kur fillojnë kllapitë e etheve prej unit dhe fetyrën e fëmis e mblon hij' e vdekjes, një stoli e kobshme në vend të buzqeshjes. Një fryt kurse piqet dihet se ku shkon qashtu edhe fëmia në bark të dheut mbaron. Mjerimi punon, punon dit e natë tu' i vlue djersa në gjoks edhe në ballë, tue u zhigatun deri në gjujë në baltë e prap zorrët nga uja i bahen palë-palë. Shpërblim qesharak! Për qindenjë afsh në ditë - vetëm: lekë tre-katër dhe "marsh!". Mjerimi kaiher' i ka faqet e lustrueme, buzët e pezmatueme, mollzat e ngjyrueme, trupin pënnendore e një tregtis së ndytë, që asht i gjikuem të bijë në shtrat të vet i dytë; dhe për at shërbim ka për të marrë do franga ndër çarçafë, ndër fëtyra dhe në ndërgjegje danga. Mjerimi gjithashtu len dhe në trashigim -jo veç nëpër banka dhe në gja të patundshme, por eshtnat e shtrembta e në gjoks ndoj dhimbë, mund që të len kujtim ditën e dikurshme kur pullaz' i shtëpis u shemb edhe ra nga kalbsin' e kohës, nga pesha e qiellit, kur mbi gjithçka u ndi një i tmerrshmi za plot mallkim dhe lutje si nga fund i ferrit, ish zan' i njeriut që vdiste nën tra. Kështu nën kambë të randë të zotit t'egërsuem -

thotë prifti - vdes ai që çon jetë të dhunuem. Dhe me këto kujtime, ksi lloj fatkeqësinash mbushet got' e helmit në trashigim brezninash. Mjerimi ka motër ngushulluese gotën. Në pijetore të qelbta, pranë tryezës plot zdrale të neveritshme, shpirti me etje derdh gotën në fyt për me harrue nandhetenand' halle. E gota e turbull, gota satanike tu' e ledhatue e pickon si gjarpni dhe kur bie njeriu, si gruni nga drapni, nën tryezë qan-qeshet në formë tragjikomike. Të gjitha hallet skami në gotë i mbyt kur njëqind i derdh një nga një në fyt. Mjerimi ndez dëshirat si hyjet errsina dhe bajnë tym si hejt q'i ban shkrum shkreptima. Mjerimi s'ka gëzim, por ka vetëm dhimba, dhimba paduruese që të bajnë të çmendesh, që t'apin litarin të shkojsh fill' e të varesh ose bahe fli e mjerë e paragrafesh. Mjerimi s'don mshirë. Por don vetëm të drejt! Mshirë? Bijë bastardhe e etënve dinakë, të cilt në mnyrë pompoze posi farisejt i bijnë lodërtinës me ndjejt dhelparak tu' ia lëshue lypsiti një grosh të holl' në shplakë. Mjerimi asht një njollë e pashlyeme në ballë të njerzimit që kalon nëpër shekuj. Dhe kët njollë kurr nuk asht e mundshme ta shlyejnë paçavrat që zunë myk ndër tempuj.

BALADË QYTETSE

Mbramë qiella dhe hyjt e vramë një ngjarje të trishtueme panë: Hije... jo! - por një grue me ftyrë të zbetë edhe me sy të zez si jeta e saj, me buzën të vyshkuna në vaj, me plagë në gjoks e stolisun me veshje dhe me shpirt të grisun, me hije grueje, një kens këso bote, një fantom uje vallzonte valle në rrugë të madhe. Dy hapa para, dy hapa mbrapa me kambë të zbathun. me zemër të plasun. Dy hapa djathtas, dy hapa majtas, me flokë të thime, me ndjesi të ngrime. (Dikur, kur gjit' e saj me kreni

shpërtheheshin n'aromë, kur ish e njomë - atëherë e dashunojshin shum zotni. E sot?)
Jeta e saj asht kjo vall' e çmendun në rrugat e qytetit tonë, një jetën e fikun, një jetë e shterun, shpin i molisun, zemër e therun, një za vorri, një jehonë që vallzon natën vonë nëpër rrugat e qytetit tonë.

RECITAL' MALSORIT

O, si nuk kam një grusht të fortë t'i bij mu në zemër malit që s'bëzanë, ta dij dhe ai se ç>domethanë i dobët n'agoni të përdihet si vigan i vramë.

Unë - lugat si hij' e trazueme, trashigimtar i vuejtjes dhe i durimit, endem mbi bark të malit me ujën e zgjueme dhe me klithma të pakënaqura t'instinktit.

Mali hesht. Edhe pse përditë mbi lëkurë të tij, në lojë varrimtare, kërkoj me gjetë një kafshatë ma të mirë... Por më rren shaka, shpresa gënjeshtare.

Mali hesht - dhe në heshtje qesh. E unë vuej - dhe në vuejtje vdes. Po unë, kur? heu! kur kam për t'u qesh? Apo ndoshta duhet ma parë të vdes?

O, si nuk kam një grusht të fuqishëm! Malit, që hesht, mu në zemër me ia njesh! Ta shof si dridhet nga grusht' i paligjshëm... E unë të kënaqem, të kënaqem tu' u qesh.

Lagja e varfun

Krahët e zez të një nate pa fund e varrosën lagjen pranë, dritë, jetë, gjallsi - askund, vetëm errsinë e skam.

U harrue jeta e ditës ndër shtresat e natës, e pagja u derdh nga parzm' e errsinës... n'andrra përkundet lagja.

Njerzit ndër shtëpia flejnë me gjoksa të lakurtë e të thatë e gratë... fëmi po u lejnë pa ushqim në gji, pa fat,

Pushojnë gjymtyrt e shkallmueme në punën e ditës së kalueme, shërohen trutë e helmueme në gjumin e natës s'adhrueme. Veç zemrat e njerzve të lanun me të rektunt prralla rrfejnë: mbi barrat e jetës së namun që shpirt dhe korriz thejnë.

Prralla mbi fëmij rrugaça barkjashtë e me hundë të ndyta, që dorë shtrijnë me vjedhë, me lypë e ngihen me fjalë të ndyta.

Prralla mbi varza të fyeme me faqe e me buzë të thithna. Prralla mbi djelm, me të thyeme shprese, në burg me duer të lidhna,

të cilt nesër para gjyqit për delikt do të përgjegjin, vetëm dreqit e hyllit të gjith fajet tash ua mbshtesin.

Kështu lagj' e varfun pëshpritë dhe errsinës hallet tregon. Një gjel i undshëm, me dritë të hanës i rrejtun, këndon.

Hesht! or gjel kryengritës, i lagjës së varfun. - Këtu nuk zbardh për ty drita e dritës. i gjikuem je me ngordhë n'u.

BLASFEMI

Notojnë xhamiat dhe kishat nëpër kujtime tona, e lutjet pa kuptim e shije përplasen për muret e tyne dhe nga këto lutje zemra zotit ende s'iu thye, por vazhdoi të rrahi ndër lodra dhe kumbona.

Xhamiat dhe kishat madhshtore ndër vende të mjerueme... Kumbonaret dhe minaret e nalta mbi shtëpia tona përdhecke... Zani i hoxhës dhe i priftit në një kangë të degjenerueme... O pikturë ideale, e vjetër një mijë vjeçe!

Notojnë xhamiat dhe kishat nëpër kujtime të fetarve. Tingujt e kumbonës ngatrrohen me zanin e kasnecit, Shkëlqen shejtnia mbi zhguna dhe ndër mjekra të hoxhallarve O, sa engjuj të bukur përpara derës së ferrit!

Mbi kështjellat mijvjeçare qëndrojnë sorrat e smueme, krahët i kanë varë pa shpresë-simbojt e shpresave të humbune me klithma të dëshprueme bajnë fjalë mbi jetë të pëmdueme, kur kështjellat mijvjeçare si xhixha shkëlqejshin të lumtuna.

Melodi e këputun

Melodi e këputun - lot i kjartë nga syni i një grues së dashun... andje e përplasun, xhevahir i tretun. një andërr e shkelun, buzë e paputhun në melodin e këputun. Nga vaji i heshtun shkunden supat e zhveshun, verbojnë nga zbardhimi... e ther, ther hidhnimi për çasteet e rrëshqitun, për fatin e ikun, për gëzimin e humbun në melodin e këputun. Brrylat ndër gjujë të mpshtetun, ftyrë në shplakë e fundosun: Qan grueja e pikllueme me zemër të piskueme (një kitarë e gjymtun, za kange i mbytun në buzë nga dhimb' e puthun në melodin e këputun).

Hesht njeriu pran grues që qan e turpnueme...
syni i venitet
në të loti vërvitet,
diçka nxjerr nga xhepi
grues ia lë - dhe së shpejti
e len gruen e humbun
në melodin e këputun.
Por kur vjen ndoj tjetër, epshi kapërthehet,
gjaqet turbullohen,
përzihen, përvlohen,
çohen peshë, tërbohen
... e vetëm ndëgjohen
ahtët e molisun
në melodin e grisun.

Kanga e të burgosunit

Nëpër hekra të kryqzuem të dritores seme shof qiellën të coptueme në katërdhetë copë edhe shof diellin sa një pare serme - aq larg asht qielli nga e emja gropë.

E kjo gropë e eme e ka emrin burg. E dini se burgu nuk asht për dëfrim. Prandaj burg' i em asht shum i ultë dhe më bani palmuç dhe më mbyti në trishtim.

Hekrat e kryqzuem dhe ndërgjegj' e eme, dy anmiq të betuem, luftojnë dit' e natë; por hekr' i fortë e mund ndërgjegjen teme dhe në dëshprim përplasem si një qen i ngratë.

E kur nata vjen dhe xhixhillojnë hyjt gëzohem fort, se hekrat nuk m'i kryqzojnë syt', por t'u sjellmen mbrapa shof dritën e smutë edhe hijën teme tu' u zgjatë në murt si një kërcnim ligji, posi një dajak. Dhe atëher tërbohem dhe urrej pa masë dritën, hijën, vetën, muret edhe hekrat edhe e ndjej vetën lua të ndryem në kafas.

Nëpër hekra të kryqzuem të dritores seme shof qiellën të coptueme në katërdhetë copë dhe zemra e eme ndien po aq të breme në mes të katër murve sii në një gropë.

Kanga e dhimbës krenare

O dhimbë krenare e shpirtit që vuen dhe shpërthen ndër vargjet e lira... A deshte, vall, për t'u ngushlluem tu' e stolisë botën me xhevahira?

O dhimbë krenare ndër vargjet e lira, që kumbojnë me tinguj të sinqertë... Vall, a do të prekish kënd ndër ndijesina? Apo do vdesish si vdes gjethi në vjeshtë?

O kangë e dejë e dhimbës krenare... Mos pusho kurr! Por bashkë me vaje, si dy binjakë këndoni mjerimin se koha do t'ju bijë ngushllimin.

Vjeshta në parakalim

Vjeshtë në natyrë dhe vjeshtë ndër ftyra tona, Afshon erë e mekun, lëngon i zymtë dielli, lëngon shpirt' i smum ndër krahnore tona, dridhetjet' e vyshkun ndër gemba të një plepi.

Ngjyrët e verdha lozin në vallen e fundme -(dëshirë e marrë e gjethve që një nga një vdesin!) Gëzimet, andjet tona, dëshirat e fundme nëpër balta të vjeshtës një nga një po shkelin.

Një lis pasqyrohet në lotin e qiellit, tundet dhe përgjaket në pasion të viganit: "Jetë! Jetë unë due!" - e frymë merr prej fellit, si stuhi shkyn ajrin... por në fund ia nis vajit.

Dhe m'at vaj bashkohet horizont' i mbytun në mjegull përpise. Pemët degët e lagun me vaj i mshtjellin në lutje - por kot! e dinë, të fikun, se nesër do vdesin... Vall! A ka shpëtim ndokund?! Mallëngjehet syni, mallëngjehet zemra norën e vorresës, kur heshtin damaret, e vorri inaltohet nën qiella ma t'epra me klithëm dëshprimi që në dhimbë të madhe zvarret.

Vjeshtë në natyrë dhe vjeshtë ndër ftyra tona. Rënkoni dëshirat fëmitë ejetës së vafun; rënkoni në zije, qani mbi kufoma, që stolisin vjeshtën nëpër gemba të thamun.

REZIGNATA

Na shprehun të ngushlluem gjetme në vaj... Mjerimet i morme në pajë mejetë... se kjo botë mbarë ndër gji t'Univerzumit asht një varrë, ku qenia e dënueme shkrrahet rrshanë me vullnet të ndrydhun në grusht të një vigani. - Një sy i stolisun me lot të kulluet së dhimbes së thellë ndrit nga skaji i mjerimit, e kaiherë një refleks i një mendimit të hjedhtë veton rreth rruzullimit shfrimin me gjetë mnis së vet të mnerëtë... Por kreu varet, syn' i trishtuem, mbyllet e nga qerpiku një lot i kjart' shtyhet rrokulliset nga ftyra, bie në tokë e thrrimet, e ndër thrrimet e vogla të lotit ka një njeri lindet Secili prej tyne n'udhë të fatit të vet niset me shpresë në ngadhnim ma të vogël, përshkon të gjitha viset kah rrugët janë të shtrueme me ferra e rreth të cilave shifen vorret të shpëlamë me lotë e të marrët që zgërdhihen.

Përmbajtja

Poema e mjerimit	3
Baladë qytetse	7
Recital' malsorit	9
Lagja e varfun	10
Blasfemi	12
Melodi e këputun	13
Kanga e të burgosunit	15
Kanga e dhimbës krenare	17
Vjeshta në parakalim	18
Rezignata	20

